

I. Czy w dziejach Polski Ludowej dostrzega Pan/Pani tematy dotychczas pominięte? Prosilibyśmy o wysunięcie postulatów badawczych.

Myślę, że warto inwestować czas w badanie realnego funkcjonowania systemu komunistycznego i ludzi w jego ramach. Realnego, to znaczy ani nominalnego, ani też takiego, który spełnia kryteria dzisiejszej politycznej poprawności. Inna sprawa, że za podstawowe uważam nie pokrycie badaniami hipotetycznej całej rzeczywistości, lecz ujęcie wybranych zagadnień w długiej fali dziejów, na tle porównawczym oraz z perspektywy różnych nauk społecznych. Chciałbym, ażebyśmy podchodzili do przedmiotu refleksji problemowo, z szerokim horyzontem, w otwartej perspektywie, chcąc zrozumieć zjawiska, a nie dla wydania sądu.

II. Jaka rolę w warsztacie badawczym historyków, zajmujących się dziejami Polski Ludowej, odgrywają, a jaką winny odgrywać, różne kategorie źródeł?

Historyk powinien korzystać ze źródeł wszelkiego typu, a dobór źródeł w konkretnej sytuacji zależy od badanego zagadnienia. Lubię źródła oryginalne, nieoczekiwane, mało wykorzystywane.

III. Czy w Pana/Pani warsztacie naukowym wykorzystuje Pan/Pani monografie i wydawnictwa źródłowe dotyczące historii Polski Ludowej, opublikowane przed 1989 r. – i dlaczego?

Sam publikowałem przed 1989 r., więc jestem poniekąd stroną. Odważę się jednak powiedzieć, że nie jest tak, ażeby wszystko, co publikowaliśmy przed 1989 r., trzeba było *a priori* odrzucić.

IV. Jaka nazwę okresu 1944/45–1989 uważa Pan/Pani za odpowiednią – Polska Ludowa? PRL? Peereł? Rzeczpospolita Druga i Pół? Polska pod okupacją sowiecką? Ewentualnie prosimy o własne propozycje.

Nie jest to ważna sprawa, a terminologia najczęściej ustala się sama. Ustali się spontanicznie także w tym wypadku, bez myślenia ciał środowiskowych lub (i) urzędowych. Przypuszczam, że będzie to „PRL”.

V. Czy opublikował(a) Pan/Pani także jakieś prace naukowe dotyczące innych okresów dziejów Polski lub z zakresu dziejów powszechnych? (Oczywiście możliwa jest odpowiedź: nie dotyczy).

Tak, publikowałem prace dotyczące innych okresów dziejów Polski oraz historii powszechnej.

VI. Prosimy wymienić nazwiska historyków zajmujących się dziejami Polski Ludowej, których uznaje Pan/Pani za autorytety naukowe.

Nie chcę wdać się w klasyfikację kolegów. Cement ostatnio zresztą podrożał, a zatem nie mógłbym go kupić na pomniki. Potomność i tak wybierze tego, kogo zapamięta. Ważniejsze mi się wydaje, ażeby dobrze wykształcić tych, którzy będą pracować dla potomności. Dobrze – to nie znaczy poprzez wbicie do głowy sumy faktów oraz nauczenie robienia przypisów, nawet jeśli jednego i drugiego też warto się uczyć.

Prof. dr hab. Marcin Kula, ur. w 1943 r., wykładowca Uniwersytetu Warszawskiego. W 1965 r. obronił pracę magisterską pt. *Brazylijska plantacja cukrowa. XVI–XVII w.* na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego, w 1968 r. doktoryzował się w Instytucie Historii PAN na podstawie rozprawy doktorskiej pt. *Początki czarnego niewolnictwa w Brazylii* (promotor prof. Tadeusz Łepkowski). Pierwsza publikacja, dotycząca okresu 1944/45–1989: *Aleksandra Gerschenkrona uwagi o zacofaniu gospodarczym*, „Prace i Materiały” (Międzyuczelnianego Zakładu Problemowego Gospodarki Krajów słabo Rozwiniętych przy UW i SGPiS) 1966, nr 1, s. 91–108. Jest pomysłodawcą i przewodniczącym Komitetu Redakcyjnego serii książek „W krainie PRL. Ludzie. Sprawy. Problemy”, wydawanej przez Wydawnictwo Trio. Jest autorem kilkunastu książek, wśród nich: *Paryż, Londyn i Waszyngton patrzą na Październik 1956*, Warszawa 1992; *Zegarek historyka*, Warszawa 2001; *Wybór tradycji*, Warszawa 2003; *Religiopodobny komunizm*, Kraków 2003; *Komunizm i po komunizmie*, Warszawa 2006.
